

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 ***Titlul proiectului de act normativ***

LEGE

privind unele măsuri pentru accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, precum și al Legii nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947 și pentru modificarea unor acte normative

Secțiunea a 2-a ***Motivul emiterii proiectului de act normativ***

Complexitatea reglementărilor adoptate pentru punerea în aplicare a Legii nr. 9/1998, republicată, și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare, incoerențele legislative și jurisprudențiale care s-au produs ca urmare a modificărilor aduse de-a lungul timpului în acest domeniu, precum și numărul mare de cereri de restituire rămase nesoluționate până la momentul actual (aproximativ 2400 de dosare constituite în baza Legii nr. 9/1998 și 5400 de dosare constituite în baza Legii nr. 290/2003, aflate la nivelul instituțiilor prefectului, la care se adaugă 2550 dosare aflate în diverse stadii de soluționare la nivelul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților) impun necesitatea adoptării unui cadru normativ unitar pentru urgentarea și finalizarea procesului de stabilire și acordare a compensațiilor stabilite de prevederile legilor menționate.

Lipsa de eficiență a sistemului potrivit căruia se acordă și se plătesc compensații persoanelor prevăzute de Legea nr. 9/1998 și Legea nr. 290/2003 a condus la apariția unui blocaj și la numeroase procese aflate pe rolul instanțelor de judecată din România.

În consecință, pentru motivele mai sus arătate, se impune necesitatea adoptării de măsuri concrete, cu scopul urgentării și finalizării procesului de despăgubire a cetățenilor români siliți să își abandoneze bunurile în teritorii cedate de România prin tratate internaționale.

1. Descrierea situației	Cadrul normativ privind acordarea despăgubirilor cetățenilor români prejudiciați în urma aplicării Tratatului dintre România și
-------------------------	---

actuale	Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, și Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, a fost stabilit prin Legea nr. 9/1998, republicată, și Legea nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare. În momentul de față, la nivelul celor 42 de comisii județene, inclusiv cea a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, sunt nesoluționate un număr de aproximativ 2400 de dosare constituite în baza Legii nr. 9/1998 și aproximativ 5400 de dosare constituite în baza Legii nr. 290/2003. La Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților se mai află 2066 de dosare constituite în baza Legii nr. 9/1998, pentru care comisiile județene au emis hotărâri, dar pentru care nu s-a emis încă decizie de validare/invalidare. Totodată, la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților sunt înregistrate și nesoluționate încă aproximativ 700 de contestații depuse de solicitanții nemulțumiți de hotărârile comisiilor județene pentru aplicarea Legii nr. 290/2003. Pe de altă parte, pentru aproximativ 8.000 dosare soluționate există o obligație de plată de cca. 1.260 milioane lei, rămânând încă neplătite creanțe din hotărâri/ordine/decizii emise chiar și din anul 2004. Totodată, în legătură cu drepturile stabilite potrivit celor două legi, există 650 de hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile, încă nepuse în executare și prin care s-au stabilit obligații de plată în sarcina statului român, într-un cuantum de aproximativ 50 milioane lei. În momentul de față, se află pe rolul instanțelor, în diferite stadii de judecată, aproximativ 600 de cauze, din care se estimează că, până la sfârșitul anului, ar mai putea rămâne definitive și irevocabile aproximativ 350 de cauze. În acestea valoarea estimată a despăgubirilor este de aproximativ 40 milioane lei. Prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 10/2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 693/13.11.2013, s-a reglementat modalitatea de plată a despăgubirilor acordate potrivit Legii nr. 9/1998, republicată, și a Legii nr. 290/2003, cu modificările și completările ulterioare. Prin această ordonanță de urgență s-a stabilit că plata despăgubirilor acordate potrivit celor două acte normative mai sus amintite se face în tranșe anuale egale, eșalonat, pe o perioadă de 10 ani, iar cuantumul fiecărei tranșe nu poate fi mai mic de 20.000 lei. Prin Decizia nr. 528 din 12 decembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 63 din 24 ianuarie 2014, Curtea Constituțională a constatat că prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 10/2013 sunt neconstituționale. Întrucât dispozițiile legale prin care a fost reglementat modul de
---------	--

	plată a despăgubirilor acordate potrivit Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 au fost declarate neconstituționale, este necesară stabilirea unei noi modalități de plată a despăgubirilor acordate potrivit celor două acte normative, precum și identificarea surselor de finanțare necesare. Totodată, este necesară instituirea unor reglementari speciale care să coreleze modalitatea de plată a despăgubirilor acordate cu sursele de finanțare, astfel încât să se asigure menținerea echilibrului bugetar și, în mod implicit, respectarea angajamentelor interne și internaționale asumate de Guvernul României, inclusiv în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar. De asemenea, se impune și armonizarea legislativă în această materie, prin stabilirea unui cadru unitar privind modalitatea de analizare și verificare a dosarelor de despăgubiri de către direcția de specialitate din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, precum și stabilirea unor măsuri clare care să conducă la accelerarea și finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003. În procesul de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, s-au înregistrat o serie de dificultăți, după cum urmează: - interpretarea diferită a legislației, cauzată de existența unor acte normative concurente în domeniul restituirii proprietăților; - lipsa de claritate și predictibilitate a prevederilor legale, fapt care a condus la o aplicare diferită la nivelul comisiilor județene, respectiv a municipiului București; - procedura costisitoare, aleatorie, nepredictibilă și anevoioasă de evaluare a imobilelor care urmează a fi restituite potrivit Legii nr. 290/2003; - refuzul sau imposibilitatea unor instituții implicate în procesul de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 de a pune în executare hotărâri judecătorești, definitive și irevocabile; - tergiversarea procesului de stabilire și acordare a despăgubirilor persoanelor îndreptățite.
2. Schimbări preconizate	Având în vedere atât aspectul moral important al acordării unor reparații, cât și impactul economic semnificativ asupra mediului social, în general, și asupra bugetului de stat, în particular, pe care îl are acest proces, sunt indiscutabile urgența și necesitatea reglementării unor măsuri clare și precise pentru instituirea unui regim echitabil de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003. Necesitatea de a finaliza procesul de soluționare a cererilor

formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, realitățile economice și financiare din România, intenția asigurării unui just echilibru între interesul general al societății și interesele individuale ale persoanelor îndreptățite, precum și dorința de a nu afecta drepturile foștilor proprietari care și-au abandonat bunurile pe teritoriul statului bulgar, moldovenesc sau ucrainean au condus la instituirea principiului potrivit căruia singura măsură compensatorie de care pot beneficia persoanele prevăzute de cele două legi este acordarea de despăgubiri bănești.

Astfel, în proiectul de act normativ s-a menționat în mod expres faptul că singura măsură compensatorie de care pot beneficia persoanele prevăzute la art.1 alin. (1) și (3) din Legea nr. 9/1998 și art. 1 alin. (1) din Legea nr. 290/2003 este acordarea de despăgubiri bănești.

Măsura compensării bănești exprimă voința legiuitorului de a acorda o reparație echitabilă și corespunde, în primul rând, intereselor persoanelor îndreptățite. În același timp, aceasta reprezintă și singura măsură viabilă și sustenabilă din punct de vedere economic, din moment ce compensarea cu terenuri nu mai poate fi o alternativă după ce statul român s-a obligat să pună bunurile imobile disponibile, aflate în domeniul public și privat al statului, la dispoziția persoanelor îndreptățite la retrocedare conform Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Proiectul de act normativ se referă la «soluționare» în două etape: prima etapă, cea în care se stabilesc existența și întinderea eventualului drept de proprietate al solicitantului de către autoritățile competente (comisiile județene, respectiv a municipiului București și Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților), urmată de etapa de finalizare a procedurii, prin acordarea și plata, în modalitățile prevăzute de proiectul de lege, a despăgubirilor.

Sub aspectul stabilirii existenței și întinderii dreptului la despăgubiri, în sfera de aplicare a noii legi vor intra numai cererile formulate și depuse, în termen legal, la comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, pentru care nu s-au emis hotărâri de respingere a cererii sau de acordare a despăgubirilor.

Sub aspectul stabilirii modalității de plată a despăgubirilor, noua reglementare se aplică cererilor soluționate până la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ, pentru care nu s-a efectuat plata, cererilor încă nesoluționate, precum și cauzelor aflate pe rolul instanțelor judecătorești.

Având în vedere faptul că reglementările anterioare s-au dovedit

ineficiente și nici nu au permis o reală verificare a existenței drepturilor pentru care se solicită despăgubiri, s-a considerat necesar ca, prin noua reglementare, să se stabilească o serie de măsuri care să acopere toate situațiile regăsite în cererile nesoluționate până în prezent, astfel:

1. În vederea punerii în aplicare a măsurii compensării bănești, prin proiectul de lege s-a stabilit că cererile aflate în curs de soluționare la comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, se analizează și soluționează pe baza actelor care atestă existența dreptului la despăgubiri, certificate de autoritățile competente, acte care pot fi completate cu declarații de martori, autentificate. Comisiile soluționează, prin hotărâre, în ordinea înregistrării cererilor de acordare de despăgubiri.

Hotărârea emisă de comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și a Legii nr. 290/2003, se comunică Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, precum și solicitantului.

Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, în baza documentelor transmise, procedează la analizarea dosarelor aferente hotărârilor comisiilor județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, din punctul de vedere al existenței și întinderii dreptului la acordarea despăgubirilor, în ordinea înregistrării acestora.

În situația în care, la verificarea dosarelor, se constată lipsa sau neconcordanța unor înregistrări doveditoare, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate solicita înregistrările necesare atât instituțiilor publice, cât și persoanelor care solicită acordarea de despăgubiri.

Pe baza înregistrărilor depuse la dosar, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților validează sau invalidează hotărârea comisiei județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 și, după caz, emite decizie de validare/invalidare, în tot sau în parte, sub semnătura vicepreședintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților cu atribuții de coordonare a aplicării Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003.

În cazul în care Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților constată că persoana îndreptățită are dreptul și la alte bunuri decât cele pentru care s-a stabilit inițial valoarea prin hotărârea comisiei județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, prin decizia de validare evaluează și bunurile neevaluate inițial.

Deciziile de validare/invalidare pot fi atacate, în termen de 30

de zile de la comunicare, la secția de contencios administrativ a tribunalului în raza căruia domiciliază solicitantul, hotărârile judecătorești pronunțate fiind supuse căilor de atac în condițiile Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ, cu modificările ulterioare.

În ceea ce privește actul administrativ prin care se stabilește dreptul la despăgubiri și cuantumul acestora, prin proiectul de lege s-a stabilit că acesta este, după caz:

a) hotărârea comisiei județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, emisă înainte de intrarea în vigoare a proiectului de act normativ;

b) ordinul emis de Șeful Cămarilor Primului-ministru în temeiul Legii nr. 9/1998, respectiv decizia de plată emisă de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților în temeiul Legii nr. 9/1998, înainte de intrarea în vigoare a proiectului de act normativ;

c) decizia de validare emisă de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților după intrarea în vigoare a proiectului de act normativ, cu privire la hotărâri emise în temeiul Legii nr. 9/1998, de comisiile județene, respectiv a municipiului București, înainte de intrarea în vigoare a proiectului de act normativ;

d) decizia de validare emisă de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, cu privire la hotărârile emise în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, de comisiile județene, respectiv a municipiului București, după intrarea în vigoare a proiectului de act normativ.

2. Totodată, se reglementează sistemul de plată aplicabil actelor administrative emise în aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003, astfel:

Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu 1 ianuarie 2015.

Plata despăgubirilor stabilite prin actele administrative prevăzute la art. 9 lit. c) și d) se efectuează în ordinea cronologică a emiterii acestora, în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare.

Plata sumelor de bani stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile, sau, în cazul proceselor începute după data de 15 februarie 2013, rămase definitive, până la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ, se efectuează în tranșe anuale egale, eşalonat, pe o perioadă de 5 ani, începând cu 1 ianuarie 2015.

Sumele neplătite, aferente hotărârilor judecătorești prevăzute la art. 10 alin. (3) și actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. a) și b),

se actualizează cu indicele de creștere a prețurilor de consum pentru perioada de la momentul rămânerii irevocabile/definitive, respectiv emiterii acestora, până la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile proiectului de act normativ. Actualizarea sumei se face prin decizia președintelui Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Sumele aferente actelor administrative prevăzute la art. 9 lit. c) se actualizează, prin decizia de validare, cu indicele de creștere a prețurilor de consum pentru perioada de la momentul emiterii hotărârilor până la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ și constituie obligații de plată, în tranșe, în condițiile proiectului de act normativ.

Pentru fiecare tranșă anuală, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților emite un titlu de plată. Titlul de plată, în original, se comunică, în cel mult 5 zile de la emitere, Ministerului Finanțelor Publice și persoanelor îndreptățite.

Plata sumelor stabilite prin titlurile de plată se face de către Ministerul Finanțelor Publice în termen de 180 zile de la data emiterii titlurilor de plată.

Totodată, prin proiectul de act normativ se stabilește suspendarea procedurilor de executare silită.

Astfel, orice procedură de executare silită se suspendă de drept până la împlinirea termenelor la care devin scadente obligațiile de plată prevăzute în titlurile de plată emise conform art. 10 alin. (6).

Această măsură este absolut necesară pentru a se asigura pe deplin finalitatea urmărită de legiuitor, de acordare a despăgubirilor pentru toate persoanele îndreptățite.

Prin instituirea modalității de plată eșalonată a cuantumului despăgubirilor acordate, în condițiile suspendării oricărei proceduri de executare silită, se are în vedere, pe de o parte, necesitatea respectării țintei de deficit bugetar asumate, iar, pe de altă parte, necesitatea respectării drepturilor persoanelor îndreptățite la despăgubiri potrivit Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003.

Astfel, aplicarea de îndată a proiectului de act normativ tuturor persoanelor cu vocație la despăgubiri este de natură a proteja atât interesul general, cât și pe cel particular.

Prin proiectul de act normativ se modifică modalitatea de calcul al despăgubirilor ce urmează a se acorda pentru bunurile prevăzute de Legea nr. 290/2003.

Astfel, cuantumul despăgubirilor aferente bunurilor la care fac referire prevederile Legii nr. 290/2003 urmează a se stabili prin raportare la valorile și limitele prevăzute în anexa nr. 1 și nr. 2 ale proiectului de act normativ.

Valoarea de despăgubire prevăzută în anexa nr. 1 reprezintă

valoarea actuală de piață a imobilelor de aceeași categorie cu cele abandonate în perioada 1940 – 1944, stabilită ca medie a valorilor din grila notarială aferentă județelor Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui și Galați. Alegerea acestor județe este justificată de faptul că bunurile pentru care se acordă despăgubiri au fost deținute de către solicitanți pe teritoriile rămase în Republica Moldova și Ucraina, aflate în prezent la granița cu județele precizate mai sus.

La stabilirea valorii de despăgubire s-a ținut cont dacă bunurile s-au aflat în zone rurale ori în zone urbane și de categoriile de imobile.

Astfel, au fost calculate valorile aferente unui metru pătrat în cazul terenurilor intravilane urbane și rurale, în cazul construcțiilor cu destinație de locuință din zonele urbane și rurale, anexelor, terenurilor agricole, livezilor și terenurilor forestiere.

Valorile menționate în anexa nr. 2 reprezintă valorile de despăgubire pentru recoltele neculese din anul părăsirii forțate a teritoriilor ocupate.

Valorile de despăgubire a recoltelor menționate la pozițiile nr. 1 – 6 din anexa nr. 2 exprimă prețul mediu/kg al respectivelor culturi, la nivelul anului agricol 2013, publicat de Institutul Național de Statistică.

Valorile de despăgubire a recoltelor menționate la pozițiile nr. 7 – 9 din anexa nr. 2 reprezintă prețurile pentru ultimul an de cultură la nivel național, transmise de Institutul Național de Statistică, corespunzătoare fiecărei categorii, astfel:

- pentru culturile de in, ultimul an de cultură este anul 1999;
- pentru culturile de mac, ultimul an de cultură este anul 2003;
- pentru culturile de tutun, ultimul an de cultură este anul 2007.

Având în vedere necesitatea respectării atât a angajamentelor asumate de statul român prin acordurile de împrumut încheiate cu partenerii externi (Comisia Europeană, Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială) în ceea ce privește țintele de deficit bugetar, cât și a obiectivului de deficit structural prevăzut prin Tratatul privind stabilitatea, coordonarea și guvernarea în cadrul Uniunii Economice și Monetare semnat și de România la 2 martie 2012, dar și importanța și volumul obligațiilor financiare concurente ale statului, măsura eşalonării plății despăgubirilor este singura care face posibilă executarea integrală a acestora.

În absența unei norme care să consacre modalități de plată în mod eşalonat a despăgubirilor stabilite, în prezent sunt declanșate proceduri individuale de executare silită care, în mod inevitabil, au ca efect blocaje în funcționarea instituțiilor publice și care duc la soluționarea selectivă a măsurilor reparatorii pentru un număr mic de

dosare și beneficiari. Lipsa de intervenție în acest sens ar avea ca rezultat imposibilitatea plății în ordine cronologică a măsurilor reparatorii cuvenite persoanelor îndreptățite și plata de cheltuieli accesorii drepturilor cuvenite, împovărătoare pentru statul român.

În ceea ce privește plata în tranșe anuale, este de menționat și faptul că, potrivit principiilor aplicate de către Curtea Europeană, măsura eşalonării este una acceptabilă, fiind o măsură susceptibilă de a asigura un just echilibru între interesele beneficiarilor Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 și interesul general al colectivității.

Introducerea prin noul proiect a atribuției Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților de a invalida hotărârile emise de comisiile județene are drept scop îndreptarea unor erori strecurate în respectivele hotărâri, cu privire la întinderea dreptului de proprietate, la calitatea de persoană îndreptățită sau cu privire la alte elemente relevante pentru soluționarea dosarelor. În consecință, procedura va avea ca efect eliminarea blocajului existent la nivel central, prin acordarea posibilității de a invalida cererile neînsoțite de documente doveditoare, cele în care solicitanții nu doresc să continue procedura sau au decedat fără moștenitori etc.

Totodată, atribuția de control acordată Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților prin proiectul de lege este o consecință a activității de până acum a acestei instituții care, de multe ori, din cauza lipsei documentelor necesare fundamentării unei decizii, s-a aflat în imposibilitatea obiectivă de a soluționa o parte dintre dosarele aflate pe rolul său.

3. Pentru urgentarea și finalizarea procesului de acordare a despăgubirilor bănești, proiectul de lege instituie o serie de termene, atât în sarcina solicitanților, cât și în sarcina entităților investite de lege, după cum urmează:

Se instituie un termen de decădere, în procedura administrativă, de 120 de zile, în care persoanele care au formulat cereri de acordare de despăgubiri pot completa, cu înregistrări, dosarele aflate în curs de soluționare la comisiile abilitate potrivit legii ori la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților. Pentru a se da posibilitatea persoanelor îndreptățite să-și completeze dosarele cu actele solicitate, în termenul mai sus menționat, se stabilește că acesta începe să curgă de la data la care li se comunică, în scris, care sunt documentele necesare soluționării cererii.

Termenul mai sus menționat poate fi prelungit, la cererea scrisă a persoanei care a formulat cerere de acordare de despăgubiri, o singură dată, pentru o perioadă de 60 de zile, în situația în care aceasta face dovada efectuării unor demersuri pentru completarea dosarului.

Cererea de prelungire a termenului se va formula în interiorul

termenului de 120 de zile și va fi însoțită de dovada demersurilor întreprinse.

Instituțiile deținătoare au obligația de a elibera, în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii, actele doveditoare solicitate.

Prin instituirea termenului de decădere s-a urmărit să se înlăture eventuala pasivitate a persoanelor îndreptățite în ceea ce privește dovedirea pretențiilor și, implicit, eliminarea blocajului la care s-ar ajunge prin tergiversarea completării dosarului cu actele necesare soluționării sale.

Referitor la obligațiile stabilite în sarcina autorităților implicate în aplicarea Legii nr. 9/1998, republicată, și Legii nr. 290/2003, prin proiectul de lege s-au instituit următoarele:

Comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 au obligația de a soluționa, prin hotărâre, cererile de acordare a despăgubirilor înregistrate și nesoluționate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, după cum urmează:

- în termen de 9 luni, comisiile care mai au de soluționat un număr de până la 500 de cereri depuse în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003;

- în termen de 18 de luni, comisiile care mai au de soluționat un număr între 501 și 1.000 de cereri depuse în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003;

- în termen de 36 de luni, comisiile care mai au de soluționat un număr de peste 1.000 de cereri depuse în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003. Aceste termene încep să curgă de la data de 1 ianuarie 2015.

De asemenea, comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 au obligația de a stabili numărul cererilor înregistrate și nesoluționate, de a afișa aceste date la sediul lor și de a le comunica Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Datele transmise de comisiile abilitate de lege vor fi centralizate și publicate pe pagina de internet a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.

Cu privire la dosarele aferente hotărârilor emise de comisiile județene în baza Legii nr. 9/1998, înregistrate la Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și pentru care nu s-a emis decizie de validare/invalidare, s-a instituit obligația validării /invalidării acestora în termen de 18 luni de la data intrării în vigoare a proiectului de act normativ.

Dosarele aferente hotărârilor emise de comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998

	și Legii nr. 290/2003 după data intrării în vigoare a proiectului de act normativ se vor soluționa de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, prin decizie de validare/invalidare, în termen de 18 luni de la data înregistrării lor. Stabilirea unor termene diferite de soluționare este o consecință a numărului diferit de cereri nesoluționate de la nivelul comisiilor competente. Aceste termene sunt rezonabile, având în vedere că termenul de 36 de luni este aplicabil exclusiv în situații excepționale, și anume Comisiei pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și Legii nr.290/2003 din cadrul Instituției Prefectului Municipiului București. Acordarea unor termene suplimentare are în vedere situația constatată la nivelul comisiilor județene, și anume aceea că din multe dosare lipsesc actele doveditoare. În sprijinul beneficiarilor de despăgubiri, se instituie în sarcina comisiilor județene, respectiv a municipiului București obligația de a comunica în scris persoanelor îndreptățite documentele necesare soluționării cererilor. Termene de 9, 18, respectiv 36 de luni, încep să curgă de la data de 1 ianuarie 2015, deoarece este necesară o perioadă în care să se ia măsurile administrative necesare implementării noului cadru legislativ, să se aloce resursele materiale și umane necesare, astfel ca autoritățile competente să-și poată îndeplini obligațiile prevăzute de noua lege.
3. Alte informații	Tot prin proiectul de act normativ s-a prevăzut faptul că Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților exercită, din oficiu sau pe baza unor sesizări motivate ale persoanelor îndreptățite, controlul cu privire la aplicarea prevederilor legale de către comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și a Legii nr. 290/2003. În cazul constatării încălcării prevederilor legale privind constituirea, organizarea și funcționarea comisiilor județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 și a Legii nr. 290/2003, ori a unor nereguli în modul de soluționare a dosarelor, Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților poate dispune: a) suspendarea temporară a activității comisiei pe un termen de maxim 60 de zile, în vederea identificării cauzelor care au condus la apariția acestor deficiențe sau nereguli; b) măsuri pentru remedierea neregulilor constatate; c) sesizarea altor organe cu atribuții de control, precum și a organelor de cercetare penală, în cazul în care aspectele constatate sunt de competența acestora. Sunt avute în vedere, după competența acestora, organe de control, precum: Corpul de Control al Primului - ministru, Corpul de Control al Ministrului Administrației și Internelor, Curtea de Conturi etc.

	În scopul accelerării și eficientizării procesului de despăgubire, în aplicarea proiectului de act normativ, au fost instituite și următoarele măsuri: - se suplimentează numărul de posturi din structura organizatorică a Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților, cu un număr de 20 de posturi de natură contractuală, pentru o perioadă de 36 de luni; - drepturile salariale ale funcționarilor publici din cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților se stabilesc prin asimilare, în mod corespunzător, cu cele ale funcționarilor publici din cadrul Ministerului Finanțelor Publice. Totodată, având în vedere că în cuprinsul Legii nr. 9/1998, în forma actuală, Comisia centrală pentru aplicarea Legii nr. 9/1998 figurează ca entitate investită cu validarea/invalidarea hotărârilor emise de comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 9/1998, deși aceasta și-a încetat existența în anul 2004, este necesară modificarea textelor de lege în care respectiva comisie este menționată, prin înlocuirea sintagmei „Comisia centrală pentru aplicarea Legii nr. 9/1998” cu sintagma „Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților”, aceasta din urmă fiind, în prezent, entitatea investită prin lege cu atribuția de validare/invalidare a hotărârilor comisiilor județene ori a municipiului București.
--	---

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al proiectului de act normativ

1. Impactul macroeconomic	Nu este cazul.
2. Impactul asupra mediului de afaceri	Nu este cazul.
3. Impactul social	Finalizarea procesului de soluționare a cererilor formulate în temeiul Legii nr. 9/1998 și Legii nr. 290/2003 va conduce la repararea, atât din punct de vedere moral, cât și material, a unor nedreptăți sau abuzuri săvârșite asupra persoanelor îndreptățite sau a moștenitorilor legali sau testamentari ai acestora.
4. Impactul asupra mediului	Nu este cazul.
5. Alte informații	Noile reglementări simplifică și accelerează procedurile de stabilire a despăgubirilor, creând un cadru unitar și, printre altele, crește încrederea contribuabilului în actul decizional, crește gradul de responsabilizare a autorităților competente (prin impunerea de termene stricte) și reduce costurile

suportate de contribuabili.

Secțiunea a 4-a
Impactul financiar asupra bugetului general consolidat,
atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- milioane lei -

Indicatori	Anul Curent	Următorii 4 ani				Media pe 4 ani
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare	0,4	2,5	2,5	2,5	2,5	
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, din care	0,8	325,0	265,0	285,0	305,0	
a) buget de stat, din acestea:	0,8	325,0	265,0	285,0	305,0	
(i) cheltuieli de personal	0,8	5,0	5,0	5,0	5,0	
(ii) alte cheltuieli		320,0	260,0	280,0	300,0	
3. Impact financiar	-0,4	-322,5	-262,5	-282,5	-302,5	
1. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
2. Propuneri pentru a compensa scăderea veniturilor bugetare						
3. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Suma aferentă despăgubirilor stabilite în dosarele aprobate de către Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților și comisiile județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 290/2003 înainte de intrarea în vigoare a proiectului de act normativ, este de circa 1,1 miliarde lei și se va plăti eșalonat pe o perioadă de 5 ani, începând cu 1 ianuarie 2015. Totodată, valoarea estimată a despăgubirilor stabilite prin hotărâri judecătorești, rămase definitive și irevocabile la data intrării în vigoare a legii, este în cuantum de aproximativ 100 milioane lei. La aceste sume se adaugă valoarea estimată a actualizărilor despăgubirilor de la data emiterii hotărârilor/deciziilor de validare până la data de 31 decembrie 2014, respectiv aproximativ 20% din suma totală, 240					

	milioane lei. Se estimează că valoarea dosarelor pentru care se vor stabili măsuri reparatorii sub formă de despăgubiri bănești după intrarea în vigoare a legii este de circa 0,8 miliarde lei, sumă ce va fi eşalonată începând cu anul următor emiterii deciziilor de validare. În aceste condiții, în anul 2016 și următorii vor intra la plată și sumele aferente primei tranșe a despăgubirilor care vor fi stabilite în anii 2015-2017. La calcularea impactului pe cheltuielile de personal (salarii și contribuții) s-au avut în vedere modificările pe bugetul aprobat în sumă de 5,040 milioane lei, respectiv evidențierea modificărilor veniturilor suplimentare din contribuții și impozitul pe veniturile majorate în sumă de 2,520 milioane lei.
4. Alte informații	La estimarea impactului financiar s-au avut în vedere: - numărul total al cererilor formulate în domeniul Legii nr. 9/1998, republicată și Legii nr. 290/2003; - procentul de cereri soluționate până în prezent; - cuantumul sumelor stabilite prin hotărâri ale comisiilor județene, respectiv a municipiului București, pentru aplicarea Legii nr. 290/2003, ordinele emise de Șeful Cămarilor Primului-ministru și deciziile de plată emise de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților ; - suma medie acordată cu titlu de despăgubire, în dosarele soluționate. La calculul sumei aferente cheltuielilor de personal au fost avute în vedere drepturile salariale în plată stabilite pentru funcțiile corespunzătoare din cadrul Ministerului Finanțelor Publice.

Secțiunea a 5-a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Proiecte de acte normative suplimentare	1. Nu este cazul
2. Acte normative care se modifică ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ	2. - La data intrării în vigoare a proiectului de act normativ, articolul 9 din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947,

publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 14 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și va avea următorul cuprins:

„Art. 9 – În cazul în care despăgubirile bănești sunt solicitate de mai mulți moștenitori ai aceleiași persoane, precum și dacă, după adoptarea hotărârii de către comisia competentă și rămânerea definitivă a acesteia, apar persoane având vocație succesorală, conform art. 5 alin. (1) și (2), raporturile dintre succesori privind drepturile lor se soluționează potrivit dreptului comun.

- La data intrării în vigoare a proiectului de act normativ, sintagma „Comisia centrală pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940” se înlocuiește cu sintagma „Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților”.

- La data intrării în vigoare a proiectului de act normativ se abrogă:

a) art. 1 alin. (2), art. 5 alin. (1), art. 6 alin. (3) și (4), art. 7 alin. (1) - (6) și art. 8 din Legea nr. 9/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 18 aprilie 2007;

b) art. 1 alin. (2), art. 2 alin. (1) - (3), art. 3, art. 4, art. 5 alin. (1), teza finală, art. 8 alin. (2), (2²), (3) - (6), art. 10, art. 11 și art. 13 din Legea nr. 290/2003 privind acordarea de despăgubiri sau compensații cetățenilor români pentru bunurile proprietate a acestora, sechestrate, reținute sau rămase în Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța, ca urmare a stării de război și a aplicării Tratatului de Pace între România și Puterile Aliate și Asociate, semnat la Paris la 10 februarie 1947, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea

	I, nr. 505 din 14 iulie 2003, cu modificările și completările ulterioare; c) art. 6 alin. (7) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 25/2007 privind stabilirea unor măsuri pentru reorganizarea aparatului de lucru al Guvernului, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 270 din 23 aprilie 2007, cu modificările ulterioare.	
1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie	Nu este cazul.	
2. Hotărâri ale Curții Europene de a Drepturilor Omului și alte documente		
3. Evaluarea conformității		
Denumirea actului sau documentului comunitar, numărul, data adoptării și data publicării	Nu este cazul.	Nu este cazul.
4. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente	Nu este cazul.	
5. Alte informații	Nu este cazul.	

Secțiunea a 6-a

Consultări efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizații neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate	
2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea, precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ	
3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii de Guvern nr. 521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative	
4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente	

5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi	Proiectul actului normativ a fost avizat favorabil de Consiliul Legislativ prin avizul nr.756/2014.
6. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ	În scopul îndeplinirii cerințelor prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, proiectul de act normativ va fi afișat pe web-site-ul oficial al Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților (www.anrp.ro) în vederea formulării de propuneri și observații de către persoanele interesate. Proiectul respectă dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată.
2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice	Nu este cazul.
3. Alte informații	Nu este cazul.

Secțiunea a 8-a

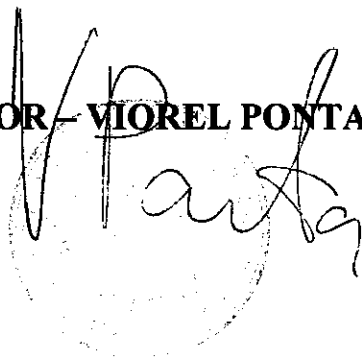
Măsurile de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/ sau locale – înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente	Proiectul de act normativ va fi pus în aplicare cu înființarea unor noi structuri în cadrul Autorității Naționale pentru Restituirea Proprietăților.
2. Alte informații	Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege alăturat, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

VICTOR - VIOREL PONTA

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'V. Ponta', is written over a circular official stamp. The stamp is faint and mostly illegible, but it appears to be an official seal or stamp of the Prime Minister's Office.